

Viện chính sách và
chiến lược phát triển
nông nghiệp nông thôn

Thực hiện các hoạt động bền vững trong ngành cà phê Việt Nam

Lịch sử, con đường phía trước và cơ hội hợp tác

E.D.E. Consulting

Văn phòng đại diện khu vực Châu Á Thái Bình Dương

Số 5 Ông Ích Khiêm, Ba Đình, Hà Nội, Việt Nam – Điện thoại/Fax: 04-733 1224

email: dhaeze@ede-consulting.com; kuit@ede-consulting.com

Số liệu thống kê cà phê tại Việt Nam

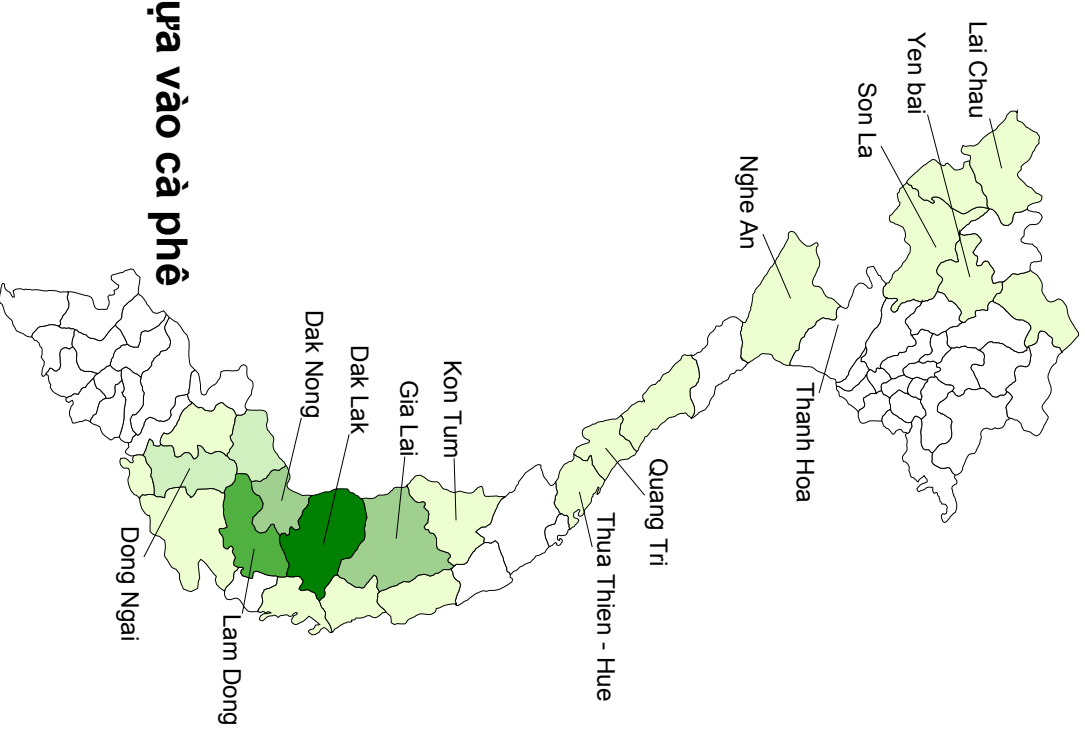
Robusta

- Tây Nguyên (Đắk Lắk, Đắk Nông, Lâm Đồng, Gia Lai, Kon Tum & Đồng Nai)
- Diện tích: 480,000 ha
- Sản lượng: 700,000 Tấn

Arabica

- Trung bộ (Quảng Trị & Huế)
- Khu vực miền núi phía bắc (Sơn La)
- Diện tích: 26,500 ha
- Sản lượng: 18,000 tấn

Trên 1.000.000 hộ gia đình trên cả nước đình sống dựa vào cà phê

Giới thiệu

Việt Nam & Sự bền vững

Đưa ra kế hoạch hành động

Sáng kiến bền vững toàn cầu

Nhóm chuyên trách

Kêu gọi hợp tác

Cà phê Robusta

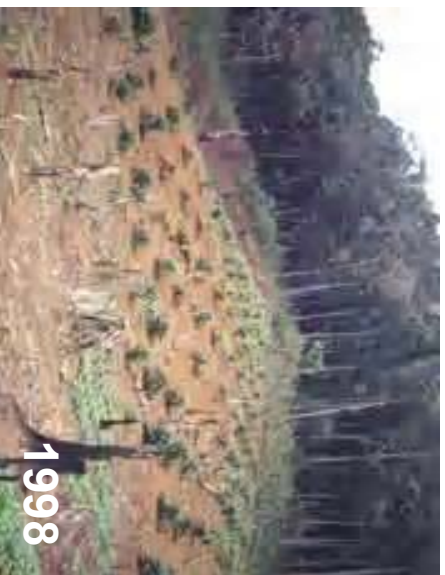
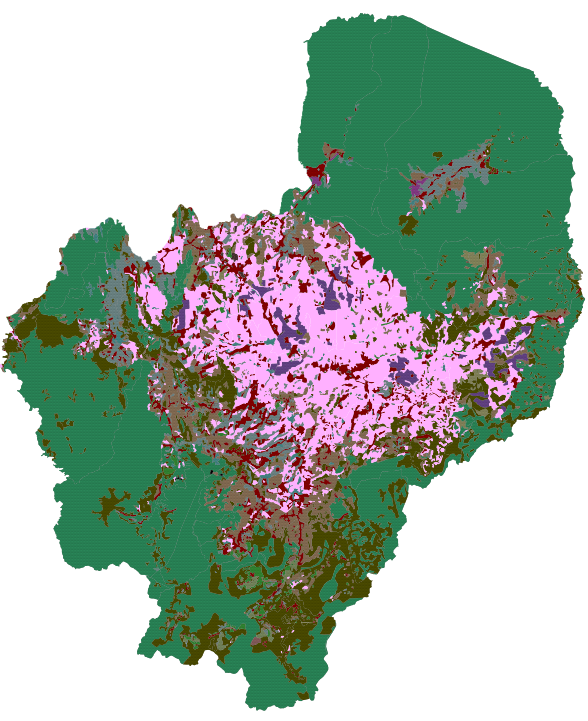
Trước đây, tỉnh Đắk Lắk có 260,000 ha

Hiện nay, tỉnh Đắk Lắk có 160,000 ha

1990 – 2000: Diện tích x 10

Nước xuất khẩu lớn thứ 2 thế giới sau Brazil

650,000 – 900,000 tấn xuất khẩu/năm

1998

2003

2006

Giới thiệu

Việt Nam & Sự bền vững

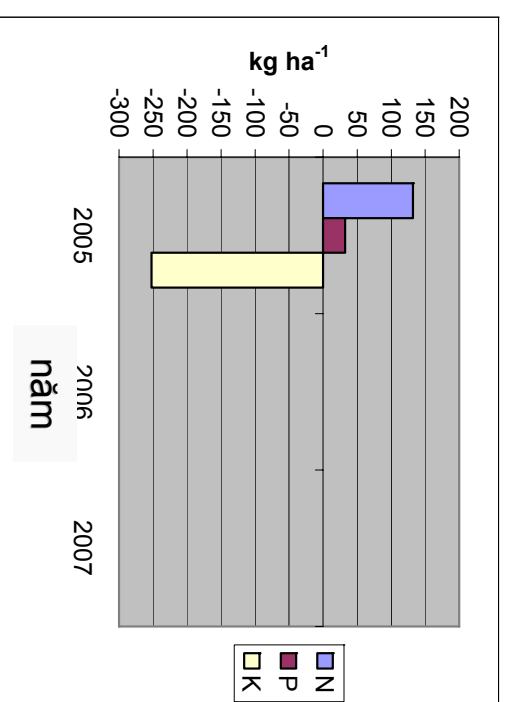
Đưa ra kế hoạch hành động

Sáng kiến bền vững toàn cầu

Nhóm chuyên trách

Kêu gọi hợp tác

Hậu quả về mặt môi trường

Giới thiệu

Việt Nam & Sự bền vững

Đưa ra kế hoạch hành động

Sáng kiến bền vững toàn cầu

Nhóm chuyên trách

Kêu gọi hợp tác

Hậu quả về mặt kinh tế xã hội

- Việc gia tăng sản xuất cà phê của Việt Nam và Brasin vào thập kỉ 90 đã dẫn đến tình trạng cung vượt quá cầu trên thị trường thế giới
- Sản xuất cà phê phải đối mặt với sự biến động về giá.
- Sản xuất quá mức dẫn đến giảm giá, xuống dưới mức tăng của chi phí sản xuất (Cơ chế cung/cầu).
- Sản xuất dưới khả năng khiến giá cà phê cao, điều này thúc đẩy người dân trồng nhiều cà phê và sản xuất nhiều hạt cà phê hơn, đây là nguyên nhân nhanh chóng dẫn đến sản xuất quá mức và do vậy làm giá cà phê giảm
- Khủng hoảng giá ảnh hưởng mạnh mẽ đến hàng nghìn người nông dân trồng cà phê ở Việt Nam, và thường khiến nhiều người phá sản, bao gồm cả những hậu quả xã hội nghiêm trọng trên khắp cả nước.
- Những cuộc khủng hoảng như vậy đang đặt ra nguy cơ cho toàn bộ ngành cà phê, thường xuyên tác động đến nhận thức của người tiêu dùng.

Giới thiệu

Việt Nam & Sự bền vững

Đưa ra kế hoạch hành động

Sáng kiến bền vững toàn cầu

Nhóm chuyên trách

Kêu gọi hợp tác

“BỘ NGUYÊN TẮC CHUNG CHO CỘNG ĐỒNG CÀ PHÊ” HAY “4C”

- Một hiệp hội gồm tất cả các thành phần tham gia (từ ngày 01 tháng 12) bao gồm nông dân, các tổ chức- phi chính phủ, các hội liên hiệp, người sản xuất/thương nhân và các thành viên đặc biệt như ICO.
- Bắt đầu năm 2002 với phương pháp tiếp cận chủ đạo. Mục tiêu: Một Bộ nguyên tắc dựa trên tính bền vững. Xem xét chống độc quyền. Khuyến khích người trồng hoạt động mang tính bền vững. Việt Nam là thành viên của hội ngay từ khi thành lập.

iisd

“HỢP TÁC CÀ PHÊ BỀN VỮNG”

- Sáng kiến của “Hội thảo Liên hợp quốc về Thương mại và Phát triển” (& IISD).
- Mục tiêu chính : Diễn đàn nơi tất cả các bên có thể gặp gỡ và trao đổi cùng nhau (Lĩnh vực chính và phù hợp là Thương mại công bằng, tổ chức...), hỗ trợ sự bền vững của cà phê và các hội thảo

“SAI-PLATFORM, NHÓM HOẠT ĐỘNG CÀ PHÊ”

- Một diễn đàn về thương mại và công nghiệp
- Các dự án thí điểm được thực hiện trên thực địa

Giới thiệu

Việt Nam & Sự bền vững

Đưa ra kế hoạch hành động

Sáng kiến bền vững toàn cầu

Nhóm chuyên trách

Kêu gọi hợp tác

Mục tiêu

- Về khía cạnh môi trường: Trao đổi về đa dạng sinh học & hệ sinh thái, và bảo vệ nguồn nước, kết hợp quản lý mùa màng và giải quyết đầu vào, kết hợp quản lý đất hoang và cây trồng
- Về khía cạnh xã hội: Chú ý đến luật lao động quốc gia và thỏa thuận ILO, không lạm dụng lao động trẻ em và lao động không tự nguyện, sức khỏe và an toàn, đào tạo và nâng cao năng lực
- Kinh tế: Hiệu quả thu hoạch và sau thu hoạch tốt, hiệu quả kinh tế, hiệu quả sử dụng đầu vào
- Quản lý: Hệ thống ghi chép và quản lý tốt, đa dạng hóa, xây dựng tổ chức

iisd

2001-2006

“Nâng cao chất lượng cà phê và tính bền vững trong sản xuất cà phê tại Việt Nam”

2004-2009

“Đẩy mạnh sản xuất bền vững cà phê Robusta ở Đắk Lắk, Việt Nam”

2005-2006

“Giao quyền sản xuất cà phê bền vững tại các tỉnh miền núi phía bắc Việt Nam”

2007-2009

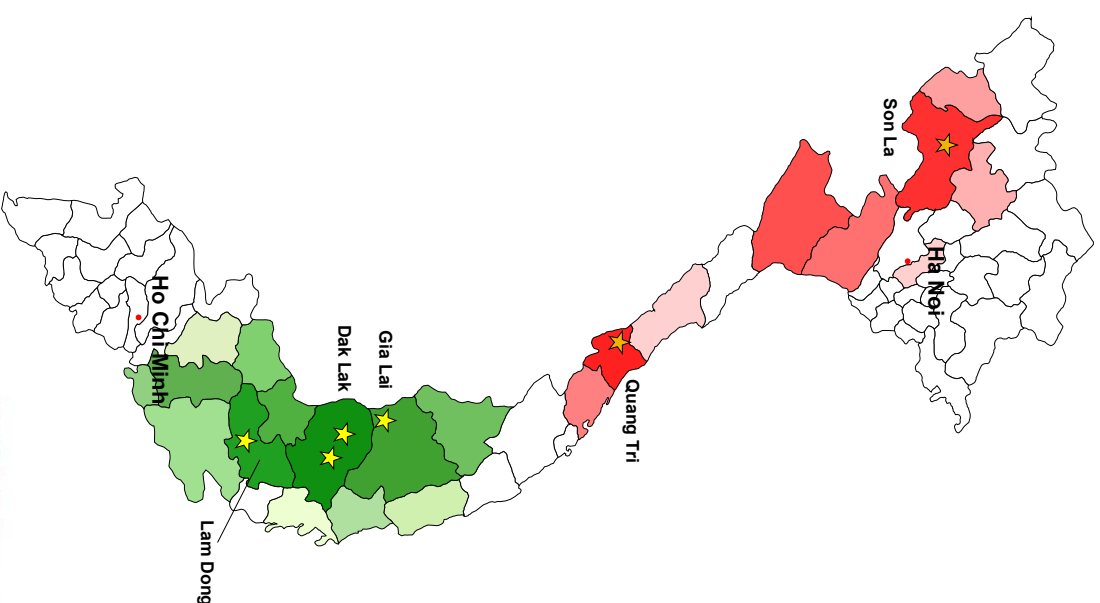
“Đẩy mạnh sản xuất bền vững cà phê Robusta ở Lâm Đồng, Việt Nam

2007-2009

“Nâng cao chất lượng và tính bền vững của sản xuất và thương mại của Cà phê Robusta ở Chu Sê, Gia Lai, Việt Nam”

2007-2008

“Hỗ trợ đưa ra sáng kiến cà phê bền vững ở Huyện Krong Buk, tỉnh Đắk Lắk”

DARD

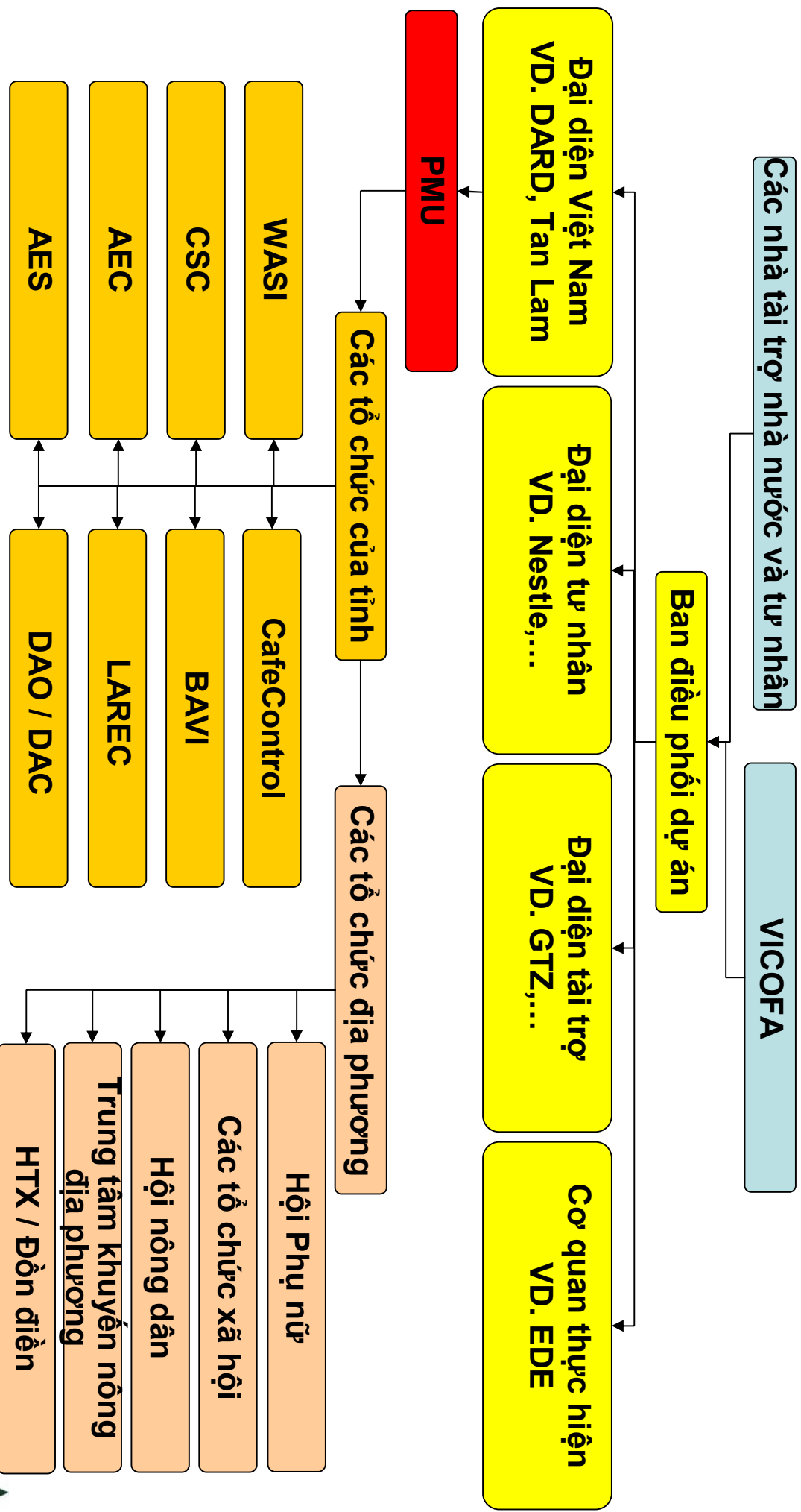
International Coffee Partners

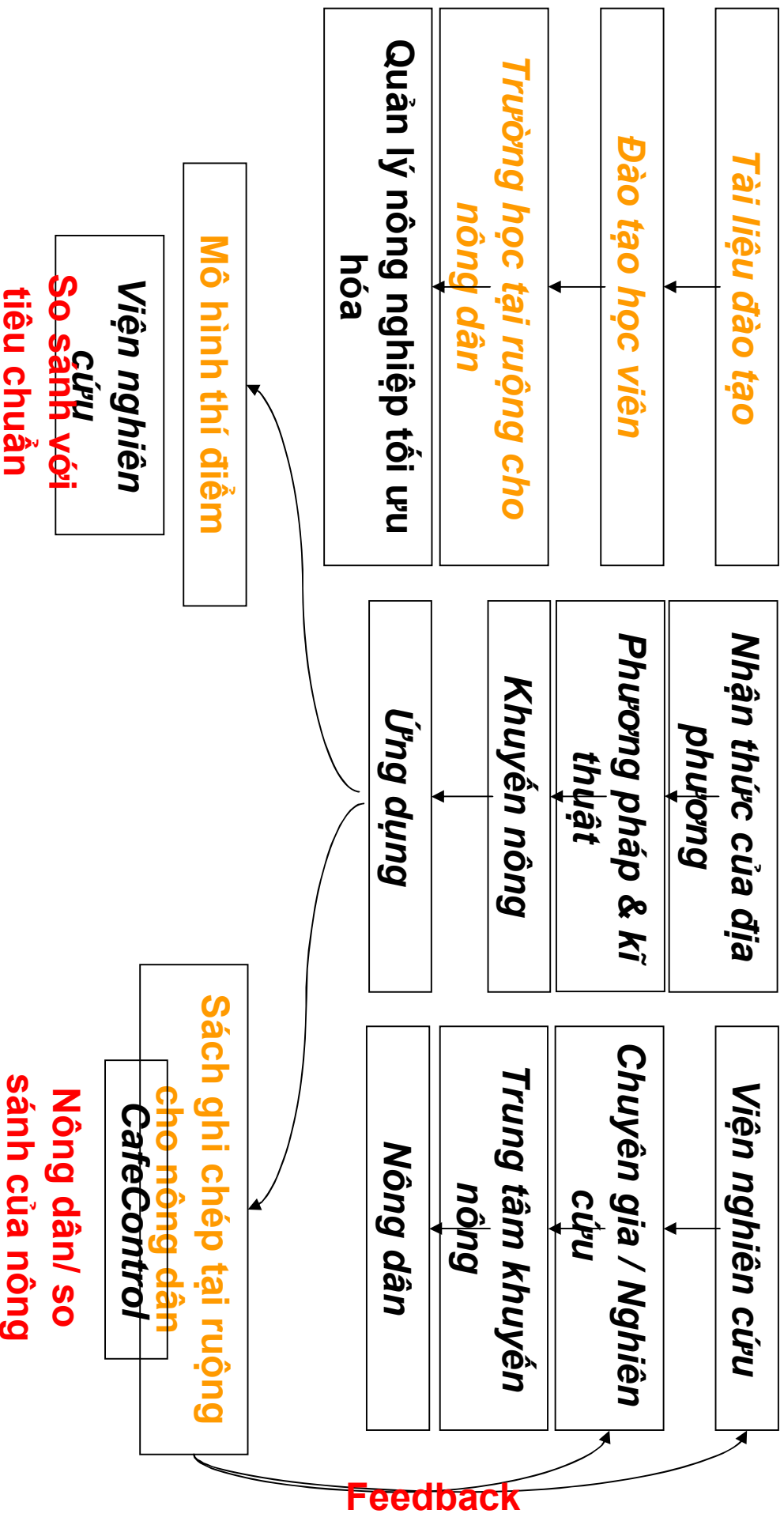
gtz

E.D.E. Consulting

Giới thiệu

Việt Nam & Sự bền vững

Đưa ra kế hoạch hành động

Sáng kiến bền vững toàn cầu

Nhóm chuyên trách

Kêu gọi hợp tác

Trường học tại ruộng của nông dân

T01 T02 T03 T04 T05 T06 T07 T08 T09 T10 T11 T12

Tưới tiêu

Quản lý
phân bón

Quản lý
sâu bệnh

Quản lý
đất

Thu hoạch
/ Chất
lượng

Cắt tỉa

Giới thiệu

Việt Nam & Sự bền vững

Đưa ra kế hoạch hành động

Sáng kiến bền vững toàn cầu

Nhóm chuyên trách

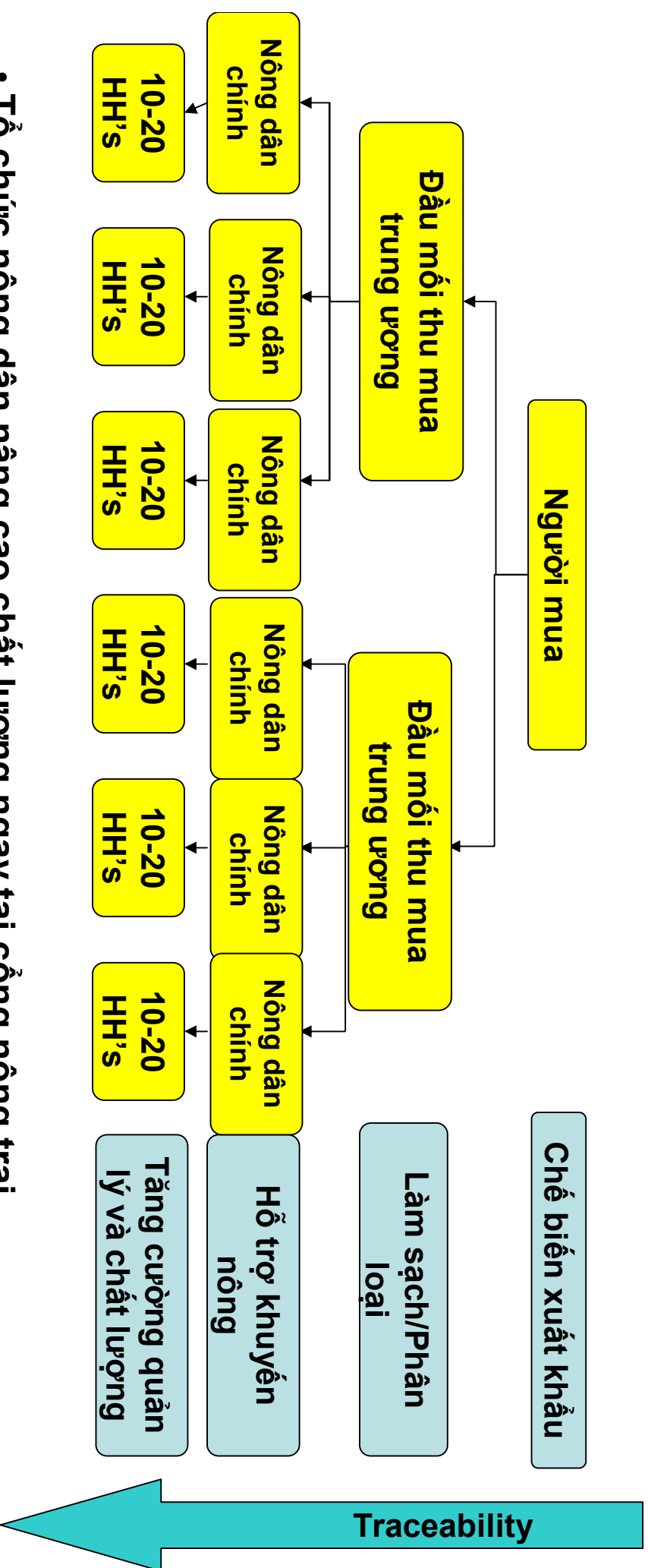
Kêu gọi hợp tác

Mô hình thí điểm

- Thực hành tốt nhất cho tưới tiêu, phân bón và tưới tiêu/phân bón
- Nông dân quản lý; người nghiên cứu và cán bộ khuyến nông tư vấn và giám sát

Tổ chức cơ cấu nông nghiệp & các kênh marketing trực tiếp

- Tổ chức nông dân nâng cao chất lượng ngay tại công nông trại
- Liên hệ mật thiết hơn nữa với doanh nghiệp để tạo nhóm nông dân trực tiếp – Các kênh xuất khẩu

Giới thiệu

Việt Nam & Sự bền vững

Đưa ra kế hoạch hành động

Sáng kiến bền vững toàn cầu

Nhóm chuyên trách

Kêu gọi hợp tác

Tháng 10, 2005 **Tổ chức hợp với các đại diện cao cấp của các doanh nghiệp quốc tế và các bên liên quan trong ngành cà phê Việt Nam**

- Các hoạt động bền vững theo thử nghiệm của dự án PPP có thể phổ biến trong toàn ngành
- Một phân tích so sánh ngành có thể giúp hình thành khung hoạt động
- Một phân tích chi phí-lợi ích có thể hỗ trợ các nhà hoạch định chính sách về tầm quan trọng của việc triển khai

Tháng 4, 2006 **Tổ chức hợp với các bên liên quan trong ngành cà phê để thành lập ban quản lý ngành cà phê, xác định các bên tham gia và trách nhiệm, và chuẩn bị một nghiên cứu đề xuất**

- Phát triển một kế hoạch hành động với một nhóm chủ chốt của các bên tham gia (VD. MARD, IPSARD, VICOFA)
- Cơ cấu tổ chức dự tính cho Ban quản lý ngành hàng cà phê

Giới thiệu	Việt Nam & Sự bền vững	Đưa ra kế hoạch hành động
Sáng kiến bền vững toàn cầu	Nhóm chuyên trách	Kêu gọi hợp tác

Tháng 4, 2006 Gặp gỡ và bộ nguyên tắc chung 4C và sáng kiến bền vững ở Việt Nam

- 4C được xem như một tiêu chuẩn hữu ích thực hiện bền vững trong ngành cà phê của Việt Nam.
- Bộ NN&PTNT đã phê duyệt thực hiện toàn bộ 4C và chỉ đạo xác định chiến lược thành lập
- Ban quản lý ngành hàng cà phê được đề xuất sẽ quản lý thực hiện 4C và tạo điều kiện thực hiện rộng rãi

Tháng 5 2006 Thư 4C và biên bản của cuộc họp tháng tư gửi tới bộ trưởng Bộ NN&PTNT

- Bộ trưởng đã chỉ định Cục trồng trọt (Bộ NN&PTNT) chỉ đạo và dự thảo một kế hoạch hành động

Nửa cuối năm 2006 Nhóm chuyên trách được thành lập, đề xuất hoàn thành, tìm kiếm tài trợ

Giới thiệu

Việt Nam & Sự bền vững

Đưa ra kế hoạch hành động

Sáng kiến bền vững toàn cầu

Nhóm chuyên trách

Kêu gọi hợp tác

- Mục tiêu tổng thể

- Nhóm chuyên trách hoạt động như là một nhà tư vấn cho Bộ NN&PTNT, tư vấn về một chương trình phát triển tổng thể cho sản xuất cà phê bền vững ở Việt Nam, bao gồm cả 4C

- Mục tiêu cụ thể

- Bộ phận chuyên trách có khả năng thiết kế, tư vấn với các bên, một chương trình phát triển cà phê bền vững dựa trên các kết quả của các nghiên cứu và các cuộc họp giữa các bên về phân tích chi phí-lợi ích của sản xuất cà phê bền vững, phân tích tổ chức ngành, xây dựng mô hình thí điểm 4c và nghiên cứu về khả năng áp dụng 4c tại ViệtNam

- Các nhà tài trợ trực tiếp

- Douwe Egberts Foundation, Kraft Foods, LNV Bộ Nông nghiệp Hà Lan, Nature and Food Quality, AFD/MISPA

- Các nhà tài trợ thông qua các công việc dự án

- Nestle, Douwe Egberts Foundation, Mạng lưới hỗ trợ cà phê, Các đối tác cà phê thế giới, Chương trình doanh nghiệp vừa và nhỏ GTZ

Giới thiệu

Việt Nam & Sự bền vững

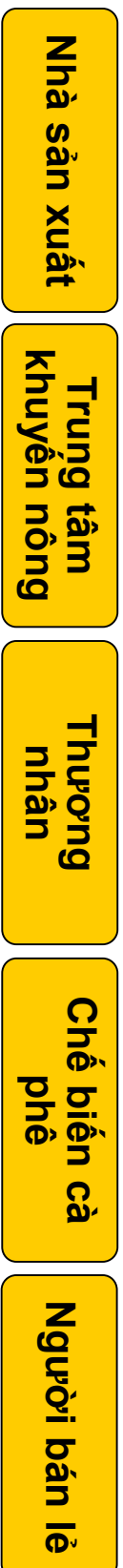
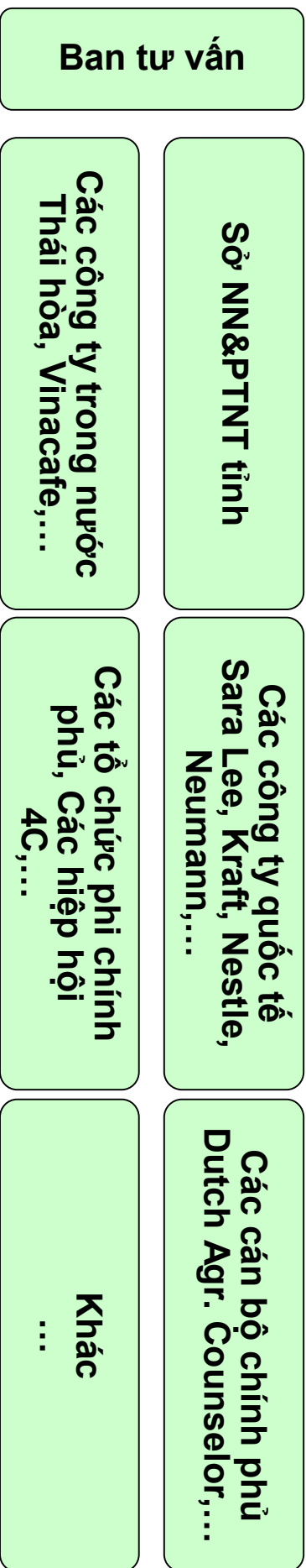
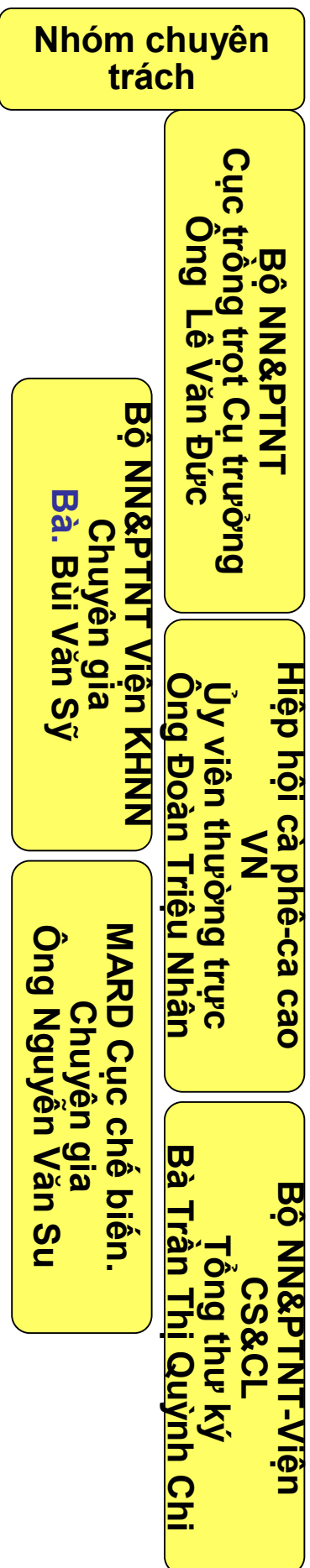
Đưa ra kế hoạch hành động

Sáng kiến bền vững toàn cầu

Nhóm chuyên trách

Kêu gọi hợp tác

Bộ Nông Nghiệp và Phát Triển Nông Thôn

Giới thiệu

Việt Nam & Sự bền vững

Đưa ra kế hoạch hành động

Sáng kiến bền vững toàn cầu

Nhóm chuyên trách

Kêu gọi hợp tác

- Hợp phần 1: Thực hiện các mô hình thí điểm
 - Trong các dự án hợp tác tư nhân và nhà nước hiện hành (Gia Lai, Đắk Lắk & Lâm Đồng) các hoạt động như sau:
 - Tổ chức 1 cuộc tự đánh giá hỗ trợ cho các nhóm mẫu nông dân về sự tuân thủ có thể và hiện tại đối với các quy định củacác phương pháp tiếp cận bền vững hiện hành (4C, Utz Kapah, Thương mại công bằng,...).
 - Hỗ trợ các nhóm nông dân theo 4C
 - Hỗ trợ một nhóm nông dân trong marketing và bán cả phê theo 4C
 - Nhóm chuyên trách sẽ:
 - Phân tích việc thực hiện các phương pháp tiếp cận bền vững (như 4C, Utz Kapah, etc)
 - Cung cấp các khuyến nghị cho việc điều chỉnh các yêu cầu đối với các phương pháp tiếp cận bền vững hiện nay

Giới thiệu

Việt Nam & Sự bền vững

Đưa ra kế hoạch hành động

Sáng kiến bền vững toàn cầu

Nhóm chuyên trách

Kêu gọi hợp tác

- **Hợp phần 2: Phổ biến 4C và GAP**
 - **Giai đoạn 1: Phát triển một lịch trình cho 4C và GAP do Vicofa thực hiện**
 - **Giai đoạn 2:**
 - **Hoạt động 1: Phát triển các ấn phẩm thông tin về các dự án thí điểm hiện hành**
 - **Hoạt động 2: Phát triển các phương thức đào tạo độc qua truyền hình**
- **Hợp phần 3: Phân tích chi phí-lợi ích cả sản xuất cả phê bền**
 - **Xem xét tổng quan và so sánh các tiêu chuẩn Kỹ thuật của các công cụ sản xuất cả phê bền vững như GAP, 3P, 4C**
 - **Đánh giá các hiệu quả kinh tế hiện tại của sản xuất cả phê Robusta và Arabica**
 - **Đánh giá hiệu quả rộng khi áp dụng các hoạt động bền vững**
 - **Đánh giá tác động tiềm năng của việc áp dụng các phương thức bền vững về khía cạnh xã hội và môi trường**

Giới thiệu

Việt Nam & Sự bền vững

Đưa ra kế hoạch hành động

Sáng kiến bền vững toàn cầu

Nhóm chuyên trách

Kêu gọi hợp tác

- **Hợp phần 4: Nghiên cứu tổ chức ngành**
 - Đánh giá các mô hình tổ chức ngành cà phê của 4 quốc gia khác
 - Phân tích mô hình thành công trong nước (VD. Ngành hải sản và cà ở Việt Nam).
 - Cung cấp cái nhìn sâu về các phương thức hợp tác cần thiết giữa các tổ chức như DARD, AEC, WASI, VICOFA, người sản xuất/tiêu dùng các tổ chức và doanh nghiệp tư nhân nhằm tạo điều kiện cho tổ chức ngành hoạt động và phục vụ mục đích như một kênh thực hiện các hoạt động bền vững.
- **Hợp phần 5: Đề xuất chương trình**
 - Xác định thông qua 1 biện pháp tiếp cận nhiều bên để đưa ra các hoạt động bền vững và 4C trong ngành cà phê Việt Nam (VD. Nhận thức đào tạo làm tăng nhu cầu, bao gồm các chi phí...).
 - Đề xuất chương trình này sẽ được đệ trình lên Bộ NN&PTNT phê duyệt.
 - Đề xuất này sẽ được thảo luận với các bên quốc tế để bắt đầu thực hiện với sự tham gia và hỗ trợ của nhiều bên.

Giới thiệu

Việt Nam & Sự bền vững

Đưa ra kế hoạch hành động

Sáng kiến bền vững toàn cầu

Nhóm chuyên trách

Kêu gọi hợp tác

Nhóm chuyên trách:

- Chuẩn bị chiến lược để áp dụng các hoạt động bền vững
- Thảo luận và giám sát hoạt động của công tác chuẩn bị
- Đề xuất chiến lược lên chính phủ để phê duyệt
- Kết nối với các tổ chức/doanh nghiệp quốc tế và các đối tác Việt Nam.

Cục trồng trọt:

- Chịu trách nhiệm cuối cùng trước chính phủ quốc gia
- Báo cáo các kết quả đầu ra cho các nhà hoạch định chính sách
- Tham gia các hoạt động nghiên cứu

IPSARD:

- Huy động sự tham gia của các đối tác trong nước
- Chuẩn bị nội dung cho các cuộc họp;
- Thực hiện các nghiên cứu
- Báo cáo

Giới thiệu

Việt Nam & Sự bền vững

Đưa ra kế hoạch hành động

Sáng kiến bền vững toàn cầu

Nhóm chuyên trách

Kêu gọi hợp tác

LNV:

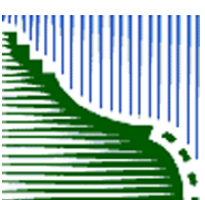
- Hỗ trợ tài chính cho việc thuê chuyên gia trong nước và quốc tế;
- Hỗ trợ tài chính cho cuộc họp giữa các bên
- Hỗ trợ về mặt kỹ thuật về khả năng xây dựng và phát triển tổ chức
- Hỗ trợ về mặt kỹ thuật trong diễn đàn của các bên tham gia

DE Foundation và Kraft Foods:

- Nghiên cứu hỗ trợ về mặt tài chính
- Hỗ trợ về mặt kỹ thuật trong diễn đàn của các bên tham gia

EDE Consulting:

- Giám sát tài chính
- Giám sát đầu ra

Giới thiệu

Việt Nam & Sự bền vững

Đưa ra kế hoạch hành động

Sáng kiến bền vững toàn cầu

Nhóm chuyên trách

Kêu gọi hợp tác

- Trong số các kết quả của việc tăng cầu đối với các nông sản bền vững trên thị trường trong nước và quốc tế có:
 - Trình bày những nỗ lực của người sản xuất, dẫn đến nhu cầu cung cấp tài liệu cho quản lý mùa màng và sản xuất (VD. Cho Eurepgap, Utz Kapeh và Rainforest Alliance)
 - Chi phí hành chính sẽ rất lớn
- Simpatuca là một nguồn mở và dễ sử dụng và là công cụ phần mềm miễn phí được thiết kế nhằm giảm gánh nặng tài chính này
- Ngoài ra, các thông tin được ghi chép có thể cung cấp thông tin quan trọng về cách thức nâng cao hiệu quả quản lý nông nghiệp, đặc biệt khi nông dân có thể so sánh hiệu quả với những người khác trong cùng một vùng
- Cái nhìn sâu đối với vấn đề như vậy sẽ giúp người nông dân dễ dàng điều chỉnh trước nhu cầu thay đổi liên tục của thị trường
- Simpatuca, hiện vẫn đang trong quá trình phát triển, bắt nguồn từ nhu cầu phục vụ ngành cà phê nhưng khi hoàn thành, nó có thể ứng dụng cho các cây trồng khác hoặc các hệ thống mùa màng kết hợp.

Giới thiệu

Việt Nam & Sự bền vững

Đưa ra kế hoạch hành động

Sáng kiến bền vững toàn cầu

Nhóm chuyên trách

Kêu gọi hợp tác

- Giai đoạn 1 của quá trình phát triển sản phẩm Simpatica kết thúc vào tháng 11 năm 2006, do tổ chức DE Foundation và Hanns R. Neumann Foundation tài trợ, có kết quả như sau:
 - Các tài liệu yêu cầu đối với người sử dụng
 - RFP lựa chọn người phát triển: TMA Solutions (www.tmasolutions.com)

- Giai đoạn 2 liên quan đến sự phát triển thực tế mà các đối tác khác đang tìm kiếm.

- Các đối tác hiện tại:

•DE Foundation	•ICP
•Hanns R. Neumann Foundation	•Liên minh cà phê (Dự án do EU tại Uganda)
•HIVOS	•Bộ NN&PTNT
•Sáng kiến Nông Nghiệp bền Vững	

- Yêu cầu hợp tác, đang phê duyệt:

•Bộ quy tắc chung cho cộng đồng cà phê	•Technoserve
•IFC	•Khác
•LNV	

Giới thiệu

Việt Nam & Sự bền vững

Đưa ra kế hoạch hành động

Sáng kiến bền vững toàn cầu

Nhóm chuyên trách

Kêu gọi hợp tác

Các phương án phát triển:

Gói 1

Dữ liệu đầu vào

Phân tích dữ liệu

Xác định các chứng nhận và
họ động tốt nhất của địa
phương

Thí điểm kết quả phân tích
theo vùng

Phân tích số liệu thống kê

Gói 2

Diễn đàn cơ sở kinh nghiệm

Đơn vị đo

PDA

Sơ đồ hóa tích hợp (VD. Google
earth)

Kết nối dữ liệu tới trạm khí
tượng địa phương

Ngân sách:

Giai đoạn 1: 40,000 Euro

Giai đoạn 2: 212,000 Euro trong đó đã đầu tư 76,000 Euro

Thông tin chi tiết hơn cho đề xuất này, xin vui lòng liên hệ: kuit@ede-consulting.com

Viện chính sách và
chiến lược phát triển
nông nghiệp nông thôn

Xin chân thành cảm ơn

E.D.E. Consulting

Văn phòng đại diện khu vực Châu Á Thái Bình Dương

Số 5 Ông Ích Khiêm, Ba Đình, Hà Nội, Việt Nam – Điện thoại/Fax: 04-733 1224 –

email: dhaeze@ede-consulting.com; kuit@ede-consulting.com